

Motion till riksdagen

1989/90:Jo902

av Bengt Silfverstrand och Kurt Ove

Johansson (båda s)

Den skånska kronhjortsstammen

När Carl von Linné beskrev och namngav kronhjorten utgick han från den skånska hjorten. Den kallas därför nominatras och har allt sedan den kom hit för 5000 år sedan bevarat sin renrasighet. Den kronhjortsstam som finns utanför Skåne, främst i Mellansverige, är starkt uppblandad med andra raser vilka kommit till vårt land under senare tid.

Det kan därför på goda grunder hävdas att den skånska kronhjorten är en särart som det finns anledning att bevara både i ett nationellt och ett internationellt perspektiv.

Självfallet finns det också problem förknippade med den skånska kronhjorten. De utgörs framförallt av de stora skador dessa hjortar förorsakar på granplanteringar. Under 1971–1987 hanterades emellertid detta problem på ett framgångsrikt sätt genom inrättandet av ett öppet kronhjortsreservat, med en sträckning från Revingefältet i nordväst till Krageholm i sydost. Inom reservatet fick markägarna ersättning för de skogsskador som kronviltet åstadkom. Jakten inom reservatet reglerades också på så sätt att s.k. kapitalhjortar – dvs. hjortar med stor hornkrona – sparades och fick utvecklas till sin fulla kapacitet.

Den skånska kronhjorten var direkt utrotningshotad när detta reservat inrättades. Antalet djur uppgick till mellan 75 och 100 i vinterstam varav ca 25 avsköts varje år. För två år sedan avvecklades reservatet. Då var stammen uppe i ca 500 djur medan den årliga avskjutningen låg kring 100 djur.

Otvivelaktigt medförde detta kronhjortsreservat en höjning av såväl kvantitet som kvalitet hos den skånska kronhjorten. Trots detta avskaffades reservatet i och med att den nya jaktlagen trädde i kraft.

Starka invändningar mot beslutet restes från flera skånska organisationer och myndigheter. Motståndet kom inte minst från naturvårdsintressena.

En annan anledning till att den skånska kronhjortens särart inte värdesättes på det sätt den förtjänar är en genetisk undersökning utförd av genetiska institutionen vid Stockholms universitet 1981. I rapporten hävdas att det inte finns några större genetiska skillnader mellan Sveriges olika kronhjortspopulationer. Ett stort antal forskare har var för sig granskat denna undersökning och kommit till slutsatsen att rapporten inte kan utgöra ett relevant underlag för en bedömning av skyddsvärdet för nominatrasen – den skånska kronhjorten. Totalt sett har endast 3 promille av kronhjortens totala genupp-

sättning testats. Dessutom är det orimligt att använda djur från Skånes Djurpark som referensgrupp, eftersom dessa djurs ursprung är osäkert.

Mot. 1989/90
Jo902

Då markägarna inte längre får ersättning för skogsskadorna framhärdar de givetvis i att få skjuta fler djur. För åren 1988 och 1989 begärdes licens för över 350 djur per år. Licenser som avslagits av länsviltmynden och sedan överklagats, har beviljats av Naturvårdsverket. Det allra största intresset knyts givetvis till nedläggandet av kronhjortar med de största hornkronorna.

I den händelse att ingen ändring sker mycket snart kommer de problem som rådde före inrättandet av reservatet att återuppstå. Konsekvensen blir ett degenererat och utrotningshotat kronviltbestånd.

Mot denna bakgrund finner vi det ytterst angeläget att slå vakt om den särart som utgörs av den skånska kronhjortsstammen. Detta kan ske genom att ett öppet kronhjortsreservat åter kommer till stånd. Ersättning skall då också utgå för de skador kronviltet åstadkommer och en licensjakt styras från länsnivå.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om bevarandet av den skånska kronhjortsstammen.

Stockholm den 10 januari 1990

Bengt Silfverstrand (s)

Kurt Ove Johansson (s)